

Редакцијски пречишћен текст

ЗАКОН

о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територијама бивших република СФРЈ

"Службени гласник РС", бр. 108 од 29. децембра 2016, 113 од 17. децембра 2017, 52 од 22. јула 2019.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се услови, начин и поступак регулисања обавеза по основу неисплаћене девизне штедње грађана коју су до 27. априла 1992. године положили:

1) држављани бивших република СФРЈ, осим Републике Србије, код банака са седиштем на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територијама бивших република СФРЈ;

2) држављани Републике Србије код филијала банака са седиштем на територији Републике Србије, а које су се налазиле на територијама бивших република СФРЈ.

Обавезе из става 1. овог члана односе се на остваривање појединачних права држављана из става 1. овог члана.

Обавезе из става 1. овог члана односе се и на наследнике држављана из тог става.

Одредбе овог закона не односе се на девизну штедњу из става 1. овог члана која је у потпуности исплаћена у складу са прописима бивших република СФРЈ на чијој територији је положена, или коју су бивше републике СФРЈ својим прописима пренеле на друга правна лица, односно конвертовале у друга права.

У случају када је девизна штедња из става 1. овог члана исплаћена делимично у складу са прописима бивших република СФРЈ на чијој територији је положена, право на исплату преосталог дела те штедње остварује се у складу са одредбама овог закона.

Право на исплату из става 1. овог члана, утврђује се појединачно за сваког девизног штедишу.

Република Србија задржава право потраживања од држава сукцесора СФРЈ по основу исплата девизне штедње извршених у складу са овим законом.

Члан 2.

Обавеза Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње из члана 1. овог закона представљаће њен јавни дуг даном емитовања обвезница којима се ове обавезе регулишу.

Члан 3.

Лица из члана 1. став 1. тачка 1) овог закона остварују право на исплату девизне штедње само под условом реципроцитета.

Постојање реципроцитета из става 1. овог члана, утврђује министарство надлежно за послове правде.

Члан 4.

Обавеза Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње из члана 1. овог закона износи до 310 милиона евра и обухвата:

- девизну штедњу положену до 27. априла 1992. године, умањену за извршене исплате по основу прописа из члана 1. став 4. овог закона;
- камату обрачунату по уговореној каматној стопи, односно по каматној стопи од 5% годишње ако се не може утврдити уговорена каматна стопа – до 31. децембра 1997. године;
- камату обрачунату по каматној стопи од 2% годишње за период од 1. јануара 1998. године до 31. маја 2016. године;
- камату обрачунату по каматној стопи од 0,5% годишње за период од 1. јуна 2016. године до рокова доспећа рата обвезница.

Обрачун камате се врши применом простог интересног рачуна **и обрачун броја дана по методи 30/360***.

*Службени гласник РС, број 113/2017

II. НАЧИН РЕГУЛИСАЊА ОБАВЕЗА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Члан 5.

Обавезе према лицима којима се по одредбама овог закона призна право на исплату девизне штедње из члана 1. овог закона или њиховим наследницима (у даљем тексту: девизне штедише) извршавају се у **осам једнаких полугодишњих рата*** које доспевају сваког **28. фебруара и 31. августа, почев од 28. фебруара 2020. године и закључно са 31. августом 2023. године***.

*Службени гласник РС, број 52/2019

Члан 6.

Ради регулисања јавног дуга, у складу са одредбама овог закона, Република Србија емитоваће амортизационе обвезнице без купона, које гласе на евро (у даљем тексту: амортизационе обвезнице).

Амортизационе обвезнице се емитују у нематеријализованом облику без купона и региструју се код Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности (у даљем тексту: Централни регистар).

Амортизационе обвезнице гласе на име и преносиве су, исплаћују се у еврима по динамици из члана 5. овог закона и садрже унапред обрачунату камату из члана 4. став 1. алинеја четврта овог закона.

Основне елементе амортизационих обвезница прописује Влада.

Члан 7.

Амортизационим обвезницама се регулишу обавезе према девизним штедишама утврђене у смислу чл. 4. и 5. овог закона.

Обавезе према девизним штедишама извршавају се конверзијом штедних улога у амортизационе обвезнице.

Конверзија различитих валута у којима је положена девизна штедња у евре, врши се по међувалутним односима према средњем курсу динара из курсне листе Народне банке Југославије која је важила на дан 1. јануара 2002. године.

Члан 8.

Средства за исплату амортизационих обвезница обезбеђују се у буџету Републике Србије, у складу са роковима и у висини утврђеним овим законом.

III. ПОСТУПАК ЗА УТВРЂИВАЊЕ ПРАВА НА ИСПЛАТУ ДЕВИЗНЕ ШТЕДЊЕ

Члан 9.

Утврђивање права на исплату девизне штедње, у складу са овим законом, врши Министарство финансија – Управа за јавни дуг (у даљем тексту: Управа) на предлог посебне комисије, коју образује Влада на предлог министра надлежног за послове финансија.

Комисија из става 1. овог члана мора имати најмање 11 чланова, међу којима обавезно морају бити представници Министарства финансија, Управе, Агенције за осигурање депозита, Народне банке Србије и Државног правобранилаштва (у даљем тексту: Комисија).

Чланови Комисије имају право на накнаду, која се утврђује актом о образовању Комисије и која се обезбеђује из буџета Републике Србије.

Члан 10.

Ради утврђивања права из члана 9. овог закона, Управа ће објавити позив за пријаву потраживања по основу девизне штедње у „Службеном гласнику

Републике Србије” и у по једном високотиражном дневном листу који се дистрибуира на целој територији бивше републике СФРЈ.

Позив из става 1. овог члана објавиће се и на званичним интернет презентацијама Министарства финансија, Управе, Агенције за осигурање депозита и Народне банке Србије.

Позив из става 1. овог члана обавезно садржи начин пријаве потраживања, образац пријаве потраживања, коме се подноси пријава, рок за подношење пријаве, документацију која се подноси уз пријаву и остале податке у вези са подношењем пријаве.

Члан 11.

Пријава потраживања може се поднети у року од **две године*** од дана објављивања позива у дневном листу који се дистрибуира на целој територији бивше републике СФРЈ из члана 10. став 1. овог закона.

По истеку рока из става 1. овог члана губи се право на потраживање по основу неисплаћене девизне штедње из члана 1. овог закона.

*Службени гласник РС, број 113/2017

Члан 12.

Пријава потраживања подноси се Управи на посебном обрасцу.

Уз пријаву потраживања доставља се оверена копија личне карте или пасоша, као и оригинал штедне књижице, **односно оригинал картице девизног рачуна***, правноснажног решења о наслеђивању и изјаве девизног штедише дате под кривичном и материјалном одговорношћу, оверене код надлежног органа да није пренео своју девизну штедњу на друго лице.

Уз пријаву потраживања доставља се и оригинал потврде **надлежних органа, односно финансијских институција*** бивших република СФРЈ о томе да девизни штедиша није остварио своје право по основу девизне штедње, нити да му је то право признато од стране бивших република СФРЈ. Ако је девизни штедиша положио девизну штедњу у филијалама на територијама више бивших република СФРЈ, односно ако је мењао пребивалиште у више тих република, доставља оригинале потврда надлежних органа свих бивших република СФРЈ на чијој територији је положио девизну штедњу, односно у којима је имао пребивалиште.

У случају када је право по основу девизне штедње остварено делимично, у потврди из става 3. овог члана, уносе се подаци о висини исплаћених износа и датумима тих исплата.

Надлежни орган, односно финансијска институција из става 3. овог члана јесте орган, односно финансијска институција коју је бивша република СФРЈ овластила да издаје потврде из тог става.*

*Службени гласник РС, број 113/2017

Члан 13.

Уколико уз пријаву није достављена комплетна документација из члана 12. ст. 2. и 3. овог закона, Управа ће од подносиоца пријаве тражити да у року од 30 дана комплетира документацију, а може тражити и другу документацију ради утврђивања права у смислу овог закона, уз упозорење на правне последице ако не уреди пријаву у року.

На начин из става 1. овог члана поступа се и у случају кад подносилац пријаве није доставио оригинал штедне књижице, **односно оригинал картице девизног рачуна***.

У случају кад уз пријаву није достављен оригинал штедне књижице, **односно оригинал картице девизног рачуна*** или из другог разлога постоји основана сумња о постојању потраживања и његове висине, Управа ће упутити подносиоца пријаве да код надлежног суда у Републици Србији покрене одговарајући поступак за утврђивање постојања потраживања и његове висине.

Уз поднесак из става 3. овог члана подносилац пријаве доставља надлежном суду документацију којом се несумњиво доказује потраживање по основу штедног улога и његове висине.

Утврђивање чињеница из ст. 3. и 4. овог члана у поступку пред надлежним судом сматра се претходним питањем у управном поступку, о чему Управа доноси одговарајући закључак.

У поступку пред судом, у име Републике Србије, учествује државни правобранилац.

На основу правноснажне одлуке суда донете у поступку из ст. 3. и 4. овог члана Управа доноси решење по пријави девизног штедише.

*Службени гласник РС, број 113/2017

Члан 14.

У поступку утврђивања права на исплату девизне штедне Управа, односно Комисија може предузети додатне активности ради провере тачности података и документације која је достављена уз пријаву потраживања.

Банке код којих је положена девизна штедња, односно њихови правни следбеници, као и банке које су у складу с прописима преузеле послове у вези са исплатом девизне штедне положене код банака над којима је покренут поступак стечаја или ликвидације, а код којих се воде девизни штедни улози, у смислу овог закона, дужне су да, на захтев Управе, доставе расположиве податке о тим улозима.

У случају да је поступак стечаја или ликвидације над банком код које је положена девизна штедња окончан, на захтев Управе,

Агенција за осигурање депозита доставља расположиве податке о девизним штедним улозима код ових банака, на основу документације из Централне архиве Агенције.*

*Службени гласник РС, број 52/2019

Члан 15.

Управа на предлог Комисије утврђује право на исплату девизне штедње на основу података и документације из члана 12. овог закона која јој је достављена уз пријаву потраживања и на основу података и документације којом располажу банке из члана 14. став 2. овог закона.

Ако утврди да су за то испуњени прописани услови, Управа решењем утврђује право на исплату девизне штедње и висину потраживања, односно права на обвезнице по том основу.

Остваривањем права по одредбама овог закона девизни штедиша се одриче, односно губи право на вођење поступка за утврђивање права и наплату девизне штедње пред судом и другим органом, односно организацијом, укључујући и поступке извршења.

Члан 16.

О утврђивању права на исплату девизне штедње Управа одлучује најкасније до 23. децембра 2019. године.*

Управа одбацује пријаву потраживања ако уз пријаву или накнадно није поднета комплетна документација, ако је пријава неблаговремена или је пријаву поднело неовлашћено лице, као и у другим случајевима прописаним законом.

Управа одбија пријаву потраживања ако нису испуњени прописани услови за признавање права по основу девизне штедње прописане овим законом.

Акт Управе донет по пријави доставља се девизном штедиши и државном правобраниоцу.

Против акта Управе није допуштена жалба, али се може водити управни спор.

У име Републике Србије управни спор покреће Државно правобранилаштво.

На поступак утврђивања права на исплату девизне штедње сходно се примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, ако овим законом није друкчије уређено.

*Службени гласник РС, број 52/2019

Члан 17.

По правноснажности решења из члана 15. овог закона, Управа ће поништити оригинал штедне књижице, **односно оригинал картице девизног рачуна***.

На основу правноснажног решења из члана 15. овог закона, банке код којих је положена девизна штедња, односно њихови правни следбеници, као и банке које су у складу с прописима преузеле послове у вези са исплатом девизне штедње положене код банака над којима је покренут поступак стечаја или ликвидације, уз присуство девизног штедише или лица које поседује за то оверено пуномоћје девизног штедише, и стављања на увид поништене штедне књижице, **односно картице девизног рачуна***, или потврде Управе да је то решење донето на основу одлуке суда из члана 13. ст. 3. и 4. овог закона (у случају кад Управи није приложен оригинал штедне књижице, **односно оригинал картице девизног рачуна***) отварају за девизног штедишу власнички рачун хартија од вредности у Централном регистру.

Истовремено са отварањем власничког рачуна из **става 2.**** овог члана, банке девизном штедиши отварају наменски девизни рачун на који се, у роковима доспећа, преносе средства у висини доспеле рате.

*Службени гласник РС, број 113/2017

**Службени гласник РС, број 52/2019

Члан 18.

Влада ће прописати образац пријаве потраживања из члана 10. став 3. овог закона, начин обраде документације из члана 12. овог закона, начин вршења конверзије штедних улога у амортизационе обвезнице, начин њиховог књиговодственог евидентирања, начин уписа амортизационих обвезница у Централном регистру, извештавања и ближе уредити друга питања од значаја за остваривање права по одредбама овог закона.

Позив за пријаву потраживања из члана 10. овог закона објавиће се у року од 45 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Прописе из става 1. овог члана Влада ће донети у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

IV. ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 19.

Промет обвезница емитованих у складу са овим законом је слободан.

Члан 20.

Амортизационе обвезнице могу се куповати и продавати на регулисаном тржишту и ОТЦ (ванберзанском) тржишту у Републици Србији.

Девизе остварене продајом амортизационих обвезница у смислу става 1. овог члана држе се на девизном рачуну.

Девизе из става 2. овог члана, као и девизе остварене наплатом амортизационих обвезница у року доспећа, страна физичка и правна лица могу слободно трансферисати у иностранство.

V. ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 21.

Даном ступања на снагу овог закона обустављају се судски поступци за наплату девизне штедње обухваћене овим законом, укључујући и поступке извршења.

Члан 22.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.